Durumluk S?nav Kayg?s? Ölçe?i (DuSKÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Durumluk S?nav Kayg?s? Ölçe?i (DuSKÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20248

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Durumluk S?nav Kayg?s? Ölçe?i (DuSKÖ), ö?rencilerin s?nav esnas?nda veya hemen öncesinde ya?ad?klar? anl?k ve durumsal kayg? düzeylerini ölçmek amac?yla 2019 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, s?nav kayg?s?n?n sadece bili?sel veya fizyolojik boyutlar?n? de?il, ayn? zamanda biyo-psikososyal etkile?imlerini de kapsayarak çok boyutlu bir de?erlendirme sunmaktad?r. Ölçek, toplam 22 maddeden olu?makta ve üç alt boyutta yap?land?r?lm??t?r: Bili?sel, Fizyolojik ve Biyo-Psikososyal. Yap?lan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in kuramsal üç faktörlü yap?s?n?n yüksek düzeyde uyum iyili?i gösterdi?ini kan?tlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Durumluk S?nav Kayg?s?, DuSKÖ, Psikometrik Geli?tirme, S?nav Kayg?s?, Geçerlik, Güvenirlik, Bili?sel Kayg?, Fizyolojik Kayg?.

Yazarlar

Alper ?ahin

Amaç

DuSKÖ'nün temel amac?, ö?rencilerin s?nav durumuna özgü olarak deneyimledikleri kayg? düzeyini do?ru ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Geli?tirme çal??mas?, s?nav kayg?s?n? sadece genel bir ki?ilik özelli?i olarak ele alan yakla??mlardan farkl? olarak, belirli bir s?nav an?nda ortaya ç?kan de?i?ken ve yo?un duygusal, fizyolojik ve bili?sel tepkileri ölçmeyi hedeflemi?tir. Bu sayede, e?itimcilerin ve psikologlar?n ö?rencilere yönelik daha spesifik ve duruma özgü müdahale programlar? geli?tirmesine olanak sa?lamak amaçlanm??t?r.

Yap?

Durumluk S?nav Kayg?s? Ölçe?i (DuSKÖ), s?nav kayg?s? yap?s?n? üç ana boyutta incelemektedir:

Bili?sel Alt Boyut: S?navla ilgili olumsuz dü?ünceleri, endi?eleri, dikkat da??n?kl???n? ve ba?ar?s?zl?k korkusunu içeren maddelerden olu?ur (9 madde).
Fizyolojik Alt Boyut: S?nav s?ras?nda deneyimlenen kalp çarp?nt?s?, terleme, mide rahats?zl?klar? gibi bedensel tepkileri ölçer (8 madde).
Biyo-Psikososyal Alt Boyut: Bireyin sosyal bask?, performans endi?esi ve genel psikososyal stres tepkilerini içeren maddelerden olu?ur (5 madde).

Ölçek toplam 22 maddeden olu?maktad?r ve bu üç boyut, s?nav kayg?s?n?n bütüncül bir

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?erlendirmesini sa?lamaktad?r.

Geçerlik

DuSKÖ'nün yap?sal geçerlik çal??malar?, ölçe?in kuramsal olarak öngörülen üç faktörlü yap?s?n? test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. DFA sonuçlar? incelendi?inde, uyum iyili?i indekslerinin mükemmel seviyede oldu?u görülmü?tür. Elde edilen temel uyum indeksleri ?unlard?r:

χ^2/sd (Ki-kare/Serbestlik Derecesi): 1.72
CFI (Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi): 0.96
NNFI (Normland?r?lmam?? Uyum ?ndeksi): 0.96
IFI (Art?ml? Uyum ?ndeksi): 0.96
RMSEA (Yakla??k Hata Karekök Ortalamas?): 0.05
SRMR (Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Kare Kal?nt?s?): 0.05

Bu de?erler, ölçe?in 3 boyutlu yap?s?n?n güçlü bir ?ekilde do?ruland???n? ve modelin veri ile uyumunun yüksek oldu?unu göstermektedir. Ölçe?in detayl? geçerlik özellikleri ve di?er geçerlik kan?tlar? için kaynak makalenin incelenmesi önerilir. Makalenin ba?lant?s? Kaynaklar bölümünde sunulmu?tur.

Güvenirlik

DuSKÖ'nün iç tutarl?l?k güvenirlik analizleri, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Elde edilen katsay?lar, hem alt boyutlar hem de tüm ölçek için yüksek düzeyde iç tutarl?l??a i?aret etmektedir. Güvenirlik katsay?lar? a?a??daki gibidir:

Bili?sel Alt Boyut ?çin Alfa Katsay?s?: 0.93
Psikososyal Alt Boyut ?çin Alfa Katsay?s?: 0.84
Fizyolojik Alt Boyut ?çin Alfa Katsay?s?: 0.85
Tüm Ölçek ?çin Alfa Katsay?s?: 0.94

Bu yüksek alfa de?erleri, DuSKÖ maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in psikometrik olarak sa?lam oldu?unu göstermektedir. Detayl? güvenirlik analizleri için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek üzere yürütülen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), Durumluk S?nav Kayg?s? Ölçe?i'nin üç boyutlu yap?s?n? desteklemi?tir. Analiz sonuçlar?, tüm uyum iyili?i indekslerinin kabul edilebilir veya mükemmel aral?kta oldu?unu kan?tlam??t?r. Özellikle RMSEA

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve SRMR de?erlerinin 0.05 gibi ideal seviyede olmas?, modelin veriye mükemmel uyum sa?lad???n? ve yap?sal geçerli?in güçlü oldu?unu do?rulamaktad?r. Bu bulgular, s?nav kayg?s? yap?s?n?n Bili?sel, Fizyolojik ve Biyo-Psikososyal bile?enler arac?l???yla ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?r?labilece?ini göstermektedir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Özgün Ölçek)

Format: Kendi kendine raporlama (Self-Report)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Ö?renciler

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle lise ve üniversite ö?rencileri)

Derecelendirme: 4'lü Derecelendirme (Likert Tipi)

Derecelendirme Kategorileri: 1- Hiç, 2-Biraz, 3- Orta Düzeyde, 4-Çok

Madde Say?s?: 22 Madde

Anahtar Kelimeler

Psikoloji, E?itim Psikolojisi, Geçerlik, Güvenirlik, Likert Ölçe?i, Durumluk Kayg?, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Alper ?ahin

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: alpersahin2@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Geli?tirme Y?l?: 2019

Kullan?m ?zinleri: Ticari olmayan akademik kullan?mlarda, kaynak gösterilerek kullan?m için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ücret: Ticari olmayan akademik ara?t?rmalar için genellikle ücretsizdir, ancak yazar ile teyit edilmelidir.

Kaynaklar

?ahin, A. (2019). Durumluk s?nav kayg?s? ölçe?i (DuSKÖ): Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Trakya E?itim Dergisi, 9*(1), 78-90. doi: 10.24315/tred.450423

Makalenin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: durumluk-sinav-kaygisi-olcegi-dusko-toad.pdf

Makalenin Dergipark üzerindeki ba?lant?s?: dergipark.gov.tr

Durumluk S?nav Kayg?s? Ölçe?i (DuSKÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçekte Biyo-Psikososyal alt boyutta 5, Bili?sel alt boyutta 9 ve Fizyolojik alt boyutta 8 olmak üzere toplam 22 madde bulunmaktad?r. Ölçe?in tüm maddeleri için lütfen makalenin sonuna bak?n?z.

Fizyolojik Boyuttaki Maddeler:

1
2
5
8
11
15
17
19

Bili?sel Boyuttaki Maddeler:

3
4
7
9
14
16
18
20

ARABPSYCHOLOGY.COM

22

Biyo-Psikososyal Boyuttaki Maddeler:

6
10
12
13
21

ARABPSYCHOLOGY.COM